

خود مراقبتی

خود مراقبتی چیست؟ مجموعه کارهایی که برای حفظ

سلامت و شادابی خود انجام می دهیم تا زندگی بهتر و سالم تری داشته باشیم. به عبارتی اقدامات آموختنی، آگاهانه و هدفمند که هر فردی برای خود، خانواده و دیگران انجام می دهد تا سلامت بماند.

خود مراقبتی چه اهمیتی دارد؟ خود مراقبتی مانند

پس انداز کردن برای روزهای سخت است. شکلی از حمایت از خود است تا وقتی شرایط سختی پیش آمد شما قدرت و مهارت پشت سر گذاشتنش را داشته باشید.

"خود مراقبتی برای حفظ یک رابطه سالم با خود اهمیت دارد"

خود مراقبتی و رعایت رفتارهای ارتقادهنده سلامت، از عوامل مهم در افزایش امید به زندگی بوده است. بنابراین، خود مراقبتی، موجب ارتقای کیفیت زندگی شده و در کاهش هزینه های بهداشت روان و جسم تاثیر بسزایی دارد.

انواع خود مراقبتی :

- ۱- خود مراقبتی جسمانی
  - ۲- خود مراقبتی روانشناختی
  - ۳- خود مراقبتی هیجانی
  - ۴- خودمراقبتی معنوی
  - ۵- خود مراقبتی حرفه ای
- ۱- **خود مراقبتی جسمانی:** مراقبت از جسم برای پیشگیری از بروز هر گونه بیماری می باشد. شامل انجام موارد زیر می باشد:

- انجام معاینات منظم پزشکی
- خوردن غذاهای سالم
- نوشیدن آب کافی
- ورزش کردن
- خوب خوابیدن

خود مراقبتی می تواند به شما در پیشگیری از بیماری ها کمک کند از جمله:

۸۰ درصد پیشگیری از بیماری های قلبی، سکت، دیابت نوع ۲

۳۰ درصد پیشگیری از سرطان

۲- خود مراقبتی روانشناختی : هر عمل و یا

رفتاری که موجب بهبود سلامت روان می شود شامل:

- خودآگاهی به احساسات، افکار و رفتار
- شناخت قوت ها و ضعف های خود
- افزایش تاب آوری و تحمل سختی ها
- داشتن اهداف کوتاه مدت و بلند مدت
- فهمیدن اینکه از زندگی چه می خواهید
- مطالعه کتاب های خودیاری
- کمک گرفتن از مشاور و روانشناس
- نوشتن خاطرات
- داشتن الگوی خوب در زندگی
- عضویت در گروه های حمایتی
- انجام کارهای داوطلبانه

برای مراقبت از مهمترین فرد یعنی خودتان زمان بگذارید. برای هر دانشجویی ایجاد هماهنگی بین درس، فعالیتهای فوق برنامه و اجتماعی کار دشواری است. اما با کمی تمرین و تکرار شما می توانید مدیریت لازم را بدست آورید.

یکی از روشهایی که به وسیله آن میتوانید از رفاه و سلامت روانتان مطمئن شوید، این است که خود مراقبتی را تمرین و تکرار کنید. هر فعالیتی که به شما احساس خوب و تازه گی میدهد را جدی بگیرید.

تهیه و تنظیم: ناهید نوریان، روانشناس بالینی
مرکز مشاوره دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی
زمستان ۱۴۰۰

۵- خود مراقبتی حرفه ای / شغلی

- ایجاد تعادل بین زندگی شخصی و کار
  - قدرت نه گفتن به همکاران ، مدیر و مافوق
  - مشورت گرفتن از افراد با تجربه و متخصص در کار
  - برنامه ریزی برای ارتقای شغلی
  - تقویت و مدیریت ارتباط با همکاران و زندگی شخصی
  - تقویت شبکه حمایتی و ارتباط با همکاران
- همیشه بهترین زمان برای چک کردن سلامت روان " اکنون" است. بیایید زمانی را صرف توجه به حیطه هایی از خودمراقبتی که از آن غافل بوده اید بکنیم. تقویت خودمراقبتی منجر به بهبود خلقتان، سلامتی تان و در کل بهبود زندگی تان خواهد شد.

خود مراقبتی یک فرمول ساده و قدرتمند دارد:

عادات سالم
+
مراقبت از شرایط کوتاه و طولانی مدت
=
خودمراقبتی

پیامدهای خود مراقبتی:
◀ زندگی طولانی و سالم تر
◀ فشار کمتر به سیستم خدمات درمانی

۳- خود مراقبتی هیجانی : شناخت هیجانات و

احساسات خود ، مدیریت آنها

- ◀ نوشتن احساسات برای فهم و درک بهتر
- ◀ عشق ورزیدن به خود و دیگران
- ◀ مهربانی با خود و دیگران
- ◀ هدیه دادن به خود و دیگران
- ◀ تمرین بیان احساسات

۴- خود مراقبتی معنوی :

- ❖ انجام فعالیت های مذهبی
- ❖ توکل کردن
- ❖ دعا و نیایش
- ❖ سپاسگزاری
- ❖ آگاهی از جنبه های غیر مادی زندگی
- ❖ رفتن به مکان های مذهبی